

טיפינון והבכרת הנקטרינה סן-רד

ההבשלה בהשפעת טיפיון שונה לפי הזן. מצאנו שהנקטרינה סן-רד מתנהגת עקרונית בדומה ל-אפרסק, ושגם בזן זה הבשלת אזורי הפרי השונים איננה אחידה, כפי שניתן לראות מטבלה 1. אמנם מתקבלת פעולה ניכרת לקידום הבשלת הפרי כפי שציין מר יאיון, אלא שיחד עם זה קטנה מוצקות הפרי באיזור הפיטם. קידום הבשלה ע"י כיסוי פוליאיתילן מייצג מצב פרי מתקדם יותר בקטיפים הראשונים. גתונים אלה הובאו על מנת להראות שאין שינוי בולט ביחס מוצקות פיטם ללחי עם הקידום בהבשלת הפרי בעצים שלא טופלו בטיפיון.

גתונים אלה והנתונים על ההשפעה השלילית של טיפיון בריכוז דומה שנתקבלו בשנת 1972 ע"י מר יאיון קוראים לבחינה מדוקדקת של פעולת הטיפיון (מינון, עיתוי, אזורים אקלימיים וכד') לפני כל שימוש מסחרי.

בהקשר למאמרו של מר א. יאיון בדבר השפעת טיפיון על הבכרת הנקטרינה סן-רד שהופיע בחוברת ינואר של עלון הנוטע ברצוני להעיר: עוד בטרם נמצאה פעולת האוקסין 245T ו-245TP (טיפיון) על הבכרת המשמש (2), פורסמה השפעת חומר זה על הבכרת הבשלת האפרסק (3, 4). נמצא, שאכן גם האפרסק נענה לטיפול ע"י הבכרה ושיפור הצבע, אלא שיחד עם זה מבשיל הפרי בצורה לא אחידה, כשאזורי הפיטם ותפר הפרי מקדימים הבשלתם במידה ניכרת בהשוואה לחלקי הפרי האחרים. הדבר אמור הן לגבי צבע הכיסוי האדום המופיע בעצמה רבה באזורים אלה בזנים צבעוניים והן בהתרככות מהירה. לעתים מתפתחים גם שפתי התפר בצורה לא חלקה.

על הבדל התגובה בין משמש ואפרסק עמד גרטש בעבודתו (1) וכן גם אנו. מידת אחדות

טבלה 1. הבשלת הנקטרינה סן-רד לאחר טיפול בטיפיון בהשוואה לביקורת לא מרוססת עם וללא כיסוי בפוליאיתילן. (ניר-בנים 1972 ; 5 עצים לטיפול)

הטיפול	2 קטיפים ראשונים (24-26/5)			קטיפה 3 (31/5)			קטיפה 4 (7/6)	
	מוצקות הפרי *			מוצקות הפרי *			יבול (ק"ג לעץ)	
	יבול (ק"ג לעץ)	לחי	פיטם	אינדקס המוצקות	יבול (ק"ג לעץ)	לחי	פיטם	אינדקס המוצקות
ביקורת	24.1	21.5	18.9	0.87 א	38.8	21.6	19.5	0.89 א
טיפיון ***	60.8	16.4	9.6	0.57 ב	24.9	20.1	14.6	0.72 ב
30 ח"מ								
ביקורת		17.5	15.2	0.86 א		21.1	19.3	0.91 א
(כיסוי פוליאיתילן)								

* התנגדות ללחץ; ערכים בליברות לראש 7/16 אינטש מרובע.
ערכים ממוצעים מ-20 פירות לעץ.

** היחס בין התנגדות ללחץ של פיטם ללחי.

של 95%.
*** ריגס בוצע ב-12/4.

הערת המערכת

מחברי המאמרים: "המשך ניסויים בהגדלת פרי אבוקדו מהזן האס — ע. להב, ב. גפן, ד. זמט"; "בעיות פוריות האבוקדו בגליל המערבי — ע. להב, ד. זמט"; "השפעת החיגור של עץ האבוקדו על מהלך הפריחה והחנטה — ע. להב, א. תוצר, ד. זמט" — מודיעים לנו כי החומר אשר הובא בעלון הנוטע מס. 4, ינואר 1975, הינו הקדמי בלבד. החומר טרם בוסס די צרכו והודפס בדו"ח אשר היה מיועד לאיזור בלבד. אי לכך אין עדיין להסיק מסקנות על סמך החומר הנ"ל.

ספרות

1. גרטש חיים (1959): ריסוס בחומרים הורמונליים להקדמת ההבשלה בגלעינים. עלון הנוטע י"ג (8): 4 — 14.
2. Crane J. C. and Brooks R. M. (1952). Proc. Amer. Soc. Hort. Sci. 59:218—224.
3. Marth P. C. Havis A. L. and Prince V. E. (1950). Proc. Amer. Soc. Hort. Sci. 55:152—158.
4. Weinberger J. H. (1951). Proc. Amer. Soc. Hort. Sci. 57:115—119.